وقتی خیار رکورد زد

خیار که برای سال‌ها یکی از ارزانترین میوه‌ها به حساب می‌آمد و در هر مهمانی حضور داشت امسال یک رکورد قیمتی جدید را ثبت کرد و تا کیلویی ۲۸ هزار تومان هم فروخته شد. پس از این اتفاق قطعی برق، کشت بیت‌کوین و برخی عوامل دیگر دلیل گرانی خیار اعلام شد. در نهایت خیار توانست با قیمت هر کیلو حدود ۱۰ هزار تومان سال ۹۹ را به پایان برساند.

پایان موز

از دهه ۷۰ بود که موز به صورت گسترده وارد سبد غذایی ما ایرانی‌ها شد و تا همین چند ماه پیش گل سرسبد مهمانی‌ها و جشن‌ها به حساب می‌آمد. در سال ۹۹ اما موز با یک افزایش قیمت شدید به هر کیلو ۶۰ هزار تومان رسید و این‌چنین یک خداحافظی تلخ با خانواده‌های ایرانی داشت.

گزارش:
سهراب علی‌اکبری

اقتصاد

حسن قالیباف اصل

او فروردین ماه امسال بود که از بورس تهران به سازمان بورس و اوراق بهادار رفت. شاپور محمدی رئیس اسبق سازمان بورس و اوراق بهادار که از اواخر سال گذشته به‌دنبال استعفای خود از این سمت بود بالاخره در جلسه فروردین ماه شورای عالی بورس، این استعفا را پذیرفت و حسن قالیباف اصل سکاندار سازمان بورس شد. زمانی که او وارد سازمان بورس شد شاخص کل بر پایه ۵۰۰ هزار واحد قرار داشت و مردم به‌دنبال دریافت کد بورسی بودند. در حالی که ۵۳ سال از تشکیل بورس اوراق بهادار در ایران می‌گذرد، از ابتدای بورس تا اول سال ۹۹ کمتر از ۱۲ میلیون کد بورسی صادر شده بود، یعنی به نسبت جمعیت ۸۲ میلیونی ایران، کمتر از ۱۵ درصد مردم دارای کد معاملاتی بورسی بودند اما از اول سال جاری به مدد تبلیغ دولت و ارائه سهام شرکت‌های مهم چون شستا در بورس و نیز آزاد شدن سهام عدالت بعد از ۱۴ سال، اقبال مردم به سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار بیشتر شد، به‌گونه‌ای که کل کدهای بورسی تاکنون به حدود ۲۱ میلیون کد رسیده است. امسال افراد زیادی از بورس سود کسب کردند و بسیاری هم متضرر شدند. هرچند ورود به هربازاری نیاز به کسب تخصص دارد اما از آنجایی که بورس در نیمه اول سال سود زیادی به سهامداران می‌رساند افراد زیادی جذب این بازار شدند. از اواخر مردادماه روند نزولی بورس آغاز شد و همچنان ادامه دارد. قالیباف اصل هم که شرایط اوج را دیده بود و هم شرایط نزولی شاخص را تجربه کرد تصمیم گرفت از ساختمان سعادت‌آباد برود و استعفای خود را به شورای عالی بورس ارائه کند. پس از او محمدعلی دهقان‌دهنوی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار شد و باید دید برای سال آینده چه برنامه‌ای دارد.

رضا رحمانی

سال ۹۹ برای وزارت صمت سال پرحاشیه‌ای بود؛ در ابتدای سال رضا رحمانی وزیر صمت با دستور رئیس جمهور از سمتش برکنار شد که البته در رسانه‌ها گفته شد علت این برکناری عدم کنترل در بازار خودرو بود اما بعدها مشخص شد دیدارهای سیاسی او با یکی از سران قوا علت برکناری رضا رحمانی بوده است. به هرحال رحمانی رفت و این رفتن او موجب شد تا وزارت صمت با همان تلاطم به کار خود ادامه دهد. پس از برکناری او حسین مدرس خیابانی سرپرست شد و به عنوان گزینه وزارت به مجلس رفت تا رای اعتماد بگیرد اما نمایندگان به‌دلیل این‌که رئیس جمهور برای معرفی او به مجلس نرفت او را به‌عنوان وزیر قبول نکردند. پس از او جعفر سرقینی سرپرست شد اما این بار دولت با او به توافق نرسید تا این‌که بالاخره بعد از رفت و آمد سرپرستان، علیرضا رزم حسینی توانست از مجلس شورای اسلامی رای اعتماد بگیرد و به‌عنوان وزیر صمت کار خود را شروع کند. او که با کنترل بازار به این وزارتخانه آمد، قول داد از شنبه وضعیت قیمت‌ها سرو سامان بگیرد اما بعد از گذشت چند ماه هنوز روز شنبه‌ای که آقای وزیر قول داده نرسیده است.

مرغ

مرغ در ابتدای سال حدود ۱۰ هزار تومان بود اما با افزایش نرخ ارز و وابستگی نهاده‌های دام و طیور به دلار، هزینه تولید این محصول در بازار افزایش یافت. با گرانی مرغ، شوخی‌ها در فضای مجازی افزایش یافت. نوشته‌هایی از قبیل مرغ از این پس یک حیوان خانگی محسوب می‌شود، جاتون خالی امروز شام مرغ داشتیم و شوخی‌هایی از این قبیل در فضای مجازی منتشر شد. مرغ زمانی که دلار به نرخ ۳۲ هزار تومان رسید به کیلویی ۴۰ هزار تومان پرواز کرد اما نکته قابل توجه اینجاست که نهاده‌های دام و طیور با ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی وارد کشور می‌شود و مشخص نیست چگونه این کالاها سر از بازار آزاد درمی‌آورد. البته سامانه بازارگاه در وزارت جهاد کشاورزی راه‌اندازی شد تا مرغداران نسبت به ابعاد و جوجه‌ریزی که انجام می‌دهند نهاده دریافت کنند اما تولیدکنندگان می‌گویند همه نیاز مرغداران از سامانه بازارگاه تامین نمی‌شود.

محمد اسلامی

محمد اسلامی پس از عباس آخوندی وزیر راه و شهرسازی شد و مانند او در جلسه رای اعتماد خود در مجلس شورای اسلامی از تکمیل مسکن مهر و طرح‌های جدید مسکنی سخن گفت اما تفاوت او با عباس آخوندی در اینجا بود که علاوه بر توجه به بخش‌های دیگر وزارتخانه متبوعش به بخش مسکن نیز توجه کرد. در گذشته تفکری وجود داشت مبنی بر این‌که ۲۱ میلیون خانوار در کشور داریم و ۲۱ میلیون واحد مسکونی در کشور است در نتیجه نیاز به واحد مسکونی جدید نیست و باید در توزیع آنها تجدید نظر کرد. این در حالی است که طرح‌هایی مانند دریافت مالیات بر عایدی سرمایه یا مسکن رد شد. با روی کار آمدن محمد اسلامی طرح اقدام ملی کلید خورد و به‌نظر کارشناسان موافق و مخالف دولت آقای اسلامی کمی دیر به کابینه دولت رسید اما طرح‌هایی که شروع کرده تا حدی از التهاب بازار مسکن کاسته است.

عبدالناصر همتی

سال ۹۷ عبدالناصر همتی وارد ساختمان میرداماد شد. همتی پیش از این‌که رئیس کل بانک مرکزی شود حدود ۱۰ روز سفیر ایران در چین شد اما با حکم رئیس جمهور به‌عنوان رئیس کل بانک مرکزی معرفی شد. یکی از استدلال‌های او این است که قیمت دلار واقعی نیست. در طول مصاحبه‌های دو ساله او این جمله بارها تکرار شده و تاکید کرده قیمت دلار واقعی نیست و باید کمتر از این مقدار باشد. همیشه هم به مردم توصیه می‌کند در بازار ارز سرمایه گذاری نکنند به این دلیل که متضرر خواهند شد اما از ابتدای سال تا الان حدود ۱۰ هزار تومان به قیمت هر دلار اضافه شده و ممکن است این‌گونه اظهارنظرها موجب از دست رفتن سرمایه اجتماعی دولت شود.

سیاسی

محمود واعظی

رئیس دفتر رئیس جمهور را می‌توان یکی از چهره‌های تاثیرگذار دولت در یک سال اخیر دانست تا جایی که خیلی‌ها او را بازیگر اصلی در تحولات داخل دولت می‌دانند و معتقدند نقش پررنگی در تصمیمات رئیس جمهور و همچنین تحولات کابینه یازدهم دارد. حتی برخی معتقدند که وی در عزل و نصب‌های مدیران اجرایی هیات دولت و اعضای کابینه نیز نقش موثری دارد. حرف‌وحدیث‌ها در این زمینه بعد از برکناری رضا رحمانی، وزیر پیشین صنعت، معدن و تجارت بیشتر قوت گرفت. رحمانی در بخشی از این نامه که پس از برکناری‌اش در اردیبهشت امسال منتشر کرد، نوشته بود: جناب آقای واعظی با اینجانب تماس گرفتند و تهدید کردند در صورت رای نیاوردن طرح تشکیل وزارت بازرگانی در مجلس شورای اسلامی شما برکنار خواهید شد. علاوه بر این‌گونه حاشیه‌ها که واعظی را به یک فرد محوری در دولت تبدیل کرده است وی بخش عمده‌ای از اطلاع‌رسانی اقدامات دولت و تبیین مواضع قوه مجریه را نیز برعهده گرفته و دوشادوش سخنگوی دولت و حتی در خیلی مواقع، جلوتر از او در این عرصه فعال است که البته برخی از مواضع او با جنجال‌هایی نیز همراه بوده است. از جمله بحث‌های مطرح شده به نقل از واعظی درباره گران کردن دلار از سوی دولت که البته بعدا از سوی واعظی تکذیب شد.

غلامرضا تاجگردون

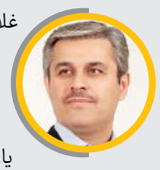

غلامرضا تاجگردون نماینده ادوار نهم و دهم مجلس و منتخب مجلس یازدهم بود که اعتبارنامه وی از سوی نمایندگان به تصویب نرسید. در ایام بررسی اعتبارنامه‌های منتخبان، روح‌ا... نجابت، علی‌اکبر کریمی و علیرضا زاکانی به همراه شش نماینده دیگر به اعتبارنامه او اعتراض و تاجگردون را به فساد اقتصادی و اعمال نفوذ شبکه‌ای از طرق مختلف در دستگاه‌های دولتی متهم کردند. اعتبارنامه تاجگردون پس از چندبار رفت و برگشت میان شعبه رسیدگی‌کننده و کمیسیون تحقیق و صحن علنی، در ۱۸ تیر به رای گذاشته شد که نمایندگان با رد اعتبارنامه تاجگردون، پرونده نمایندگی او را خاتمه دادند.

علی‌اصغر عنابستانی

بهمن ماه سال جاری، درگیری یک نماینده مجلس با سرباز راهور خبرساز شد. علی‌اصغر عنابستانی، نماینده سبزوار در حالی که به همراه همراهان خود قصد ورود به خط ویژه را داشت به‌دلیل نداشتن مجوز با ممانعت حامد اکبری، سرباز پلیس راهور مواجه شد. به‌واسطه انتشار فیلمی در فضای مجازی، مردم در جریان صحبت‌های اکبری قرار گرفتند و او عنوان کرد که چون جلوی اقدام غیرقانونی این نماینده را گرفته، عنابستانی به صورت او سیلی زده است. چند روز بعد عنابستانی با انتشار فایل تصویری ضمن تکذیب سیلی زدن به سرباز راهور، نسبت به ماجرای درگیری عذرخواهی کرد. موضوع این برخورد در دستور کار هیات نظارت بر رفتار نمایندگان قرار گرفت البته در این مورد هم مانند موارد مشابه، خبر روشنی از نحوه و چگونگی برخورد این هیات با این ماجرا منتشر نشد.

غلامرضا شریعتی

غلامرضا شریعتی که از تیر ۹۵ به‌عنوان استاندار خوزستان معرفی شده بود تا چند هفته قبل با همین سمت به فعالیت مشغول بود. در مقطعی که او این سمت را داشت، استان خوزستان با بحران‌های متعددی مواجه شد که مشکل مردم این استان درخصوص آب آشامیدنی، فقط یکی از این مسائل بود. موضوعات مرتبط با شرکت نیشکر هفت‌تپه از دیگر موضوعات جنجالی پیرامون شریعتی بود.

منتقدان در خیلی از این اتفاقات، عملکرد شریعتی را در بحران‌های ایجاد شده در خوزستان، تاثیرگذار می‌دانستند اما این استاندار پرحاشیه، چند هفته قبل با حکم رئیس جمهور به‌عنوان رئیس جدید سازمان ملی استاندارد منصوب شد.

رسانه

سعید آقاخانی

سریال «نون خ» که معرف حضورتان هست، مجموعه‌ای که اولین بار نوروز ۹۸ روی آنتن رفت. می‌شود گفت که این سریال به کارگردانی سعید آقاخانی، سال ۹۹ گل کرد و بیشتر از قبل دیده شد. تا جایی که دیگر خیلی‌ها آقاخانی را به نام نورالدین خانزاده می‌شناختند. به همین علت می‌شود او را یکی از چهره‌های سال گذشته دانست. آقاخانی پیش از این مجموعه مدت‌ها بود که به خصوص در تلویزیون حضور چندانی نداشت و با این سریال دوباره به میدان آمد و بعد در سمت کارگردانی و بازیگری باز هم ظاهر شد. او که خودش جزو هنرمندان کرد است، در این سریال مفصل از کردها گفت و در بخشی از این فصل مشکلاتی که آنها در روزگار زلزله غرب کشور داشتند را در قالب طنزی تلخ منعکس کرد و همین قضیه هم بیشتر به کمک دیده شدن کار آمد.

رضا رشیدپور

بعد از پایان پخش برنامه «سلام صبح بخیر»، رضا رشیدپور دیگر تنها در برنامه‌های مناسبتی مثل شب‌های یلدا یا نوروز حاضر می‌شد، تا این‌که کم‌کم سر و کله برنامه دیگری به اسم «سیم آخر» درشبکه سه پیدا شد. برنامه‌ای در قالب یک مسابقه که در طول آن خانواده‌های مختلف با هم رقابت می‌کنند. پخش این برنامه از اواسط آبان شروع شد والبته ابتدا چندان نتوانست نگاه‌های زیادی را به خود جلب کند اما در ادامه داستان تا حدی تغییر کرد و این برنامه موفق شد که تا حدی بینندگانش را پیدا کند. در کنار اینها جنجال کپی‌برداری رشیدپور از نمونه خارجی این مسابقه، باعث شد تا توجه‌ها بیش از پیش به آن جلب شود. هیاهویی که البته رشیدپور در برابر آن سکوت نکرد و با مطرح‌کردن این موضوع در برنامه‌اش این اخبار را ادامه داد. جریانی که باز هم به دیده شدن ماجرا بیشتر کمک کرد.

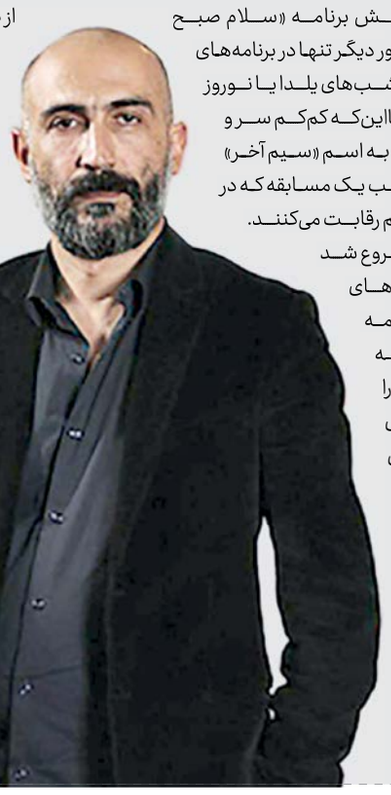

اجتماعی

سعید نمکی

او را با اطمینان کامل می‌توان بدشانس‌ترین وزیر بهداشت ایران در چهاردهه اخیر دانست چرا که هیچ وزیری به اندازه او دوران وزارتش با یک بیماری عفونی آن هم از نوع بیماری وحشی کرونا تلاقی نداشته است. نمکی، مرد کاشانی کابینه، سال ۹۹ به تعداد موهای سرش از مردم خواهش کرد، همین‌طور به اندازه انگشتان دو دستش دلنوشته نگاشت و از نارفیقی‌ها گله کرد.

مینو محرز

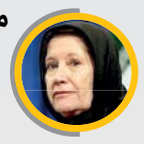

شناخته‌شده‌ترین بانوی پزشک متخصص بیماری‌های عفونی، زنی ۷۵ ساله که همیشه سرش در لاک خویش بود، به‌واسطه شیوع کرونا به یکی از چهره‌های خبرساز سال ۹۹ تبدیل شد. نام او اواخر سال به‌واسطه دفاعش از واکسن‌های آمریکایی و انگلیسی و همه واکسن‌های ضدکرونای تاییدشده و این جمله که واکسن روسی مجوز استفاده بین‌المللی ندارد سر زبان‌ها افتاد.

کیانوش جهانپور

گرچه او هیچ‌گاه شفاف تایید نکرد زبان سرخش سر سبز او را بر باد داده اما به باور خیلی‌ها اظهارنظر تند و تیز او درباره چینی‌ها و چالش‌های او در فضای مجازی درباره مسببان گسترش کرونا در جهان و ایران بهانه خوبی برای برکناری‌اش از سخنگویی وزارت بهداشت بود. چرایی برکناری او با توجه به این که گفته است گلایه‌ها بماند برای بعد، جزو معماهای سال ۹۹ است.

عیسی کلانتری

سازمان محیط‌زیست کشور شاید به‌ندرت به اندازه زمان تصدی عیسی کلانتری در پست ریاست این سازمان، جنجالی بوده است. کلانتری همه سال ۹۹ را با اعمال سیاست‌ها و بیان اظهارات ضدمحیط‌زیستی گذراند. ماندن پای او در یک کفش برای انتقال آب دریای خزر به استان سمنان و واکنش‌های خنثای او نسبت به آتش‌سوزی جنگل‌ها و همه اتفاقات بد زیست‌محیطی از نقاط تاریک کارنامه اوست.

اسماعیل نجار

او را باید از نزدیک دید تا دانست چه آرامشی در وجود او موج می‌زند. این آرامش می‌تواند برای کسی که رئیس سازمان مدیریت بحران یک کشور است برگ برنده محسوب شود اما از آنجا که این آرامش در وجود او برای اغلب رسانه‌ها مساوی است با سکوت، محل نقد است. او با سیاست سکوت، سال ۹۹ را که پر بود از بحران‌های جوراجور سپری کرد و اینچنین چهره سال شد.

معصومه ابتکار

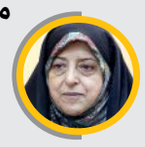

او را که در چهار دهه اخیر م
پست‌های سیاسی و محیط‌زیس
مدام جابه‌جا شده باید در س
معاونت امور زنان و خان
ریاست جمهوری یک منفعل مح
دانست. او با این‌که در حوزه دفاع از محیط‌زیست خو
را چهره‌ای موفق به جامعه معرفی کرده اما از زمانی
به ساختمان خیابان استاد نجات‌اللهی رفته به‌جز
اظهارنظر مجازی درباره مسائل روز، کار ملموسی ان
نداده است.

محسن حاجی‌میرزایی

اگر درکابینه دولت چند وزیر باش
که این روزها و ماه‌ها حس
دست‌شان بند بوده یکی از آ
وزیر آموزش و پرورش است. او م
آرام و موقر است ولی این علت چهره‌بودنش نیس
بلکه اصرار وی بر بازگشایی مدارس و چندین نو
بازگشایی عجولانه از او چهره‌ای خبرساز در سال
ساخته است. از شبکه شاد و جا ماندن چند میل

خوب‌ها و بدهای مجازی

رضا نوازش

در میان خبرهای زرد شاخ‌های اینستاگرامی، انتشار برخی خبرها، حال دل خیلی‌ها را خوب کرد. رضا تا دو ماه پیش یکی از سربازان هنگ مرزی پاوه بود که به‌دلیل تحمل دلتنگی‌های دوران سربازی تصمیم گرفت یک زندانی را با همان حقوق سربازی‌اش آزاد کند. حقوقش زیاد نبود اما وقتی تصمیم‌اش را با رئیس زندان کرمانشاه در میان گذاشت، او هم استقبال کرد و یک زندانی جرایم غیرعمد مالی را با درنظر گرفتن حقوق رضا، شناسایی کرد. رضا بدون این‌که زندانی‌اش را بشناسد، نزدیک به دو سال حقوقش را جمع کرد و با پرداخت آن، یک زندانی را به کانون خانواده‌اش برگرداند.

حسین اسدی

خبر کار نیک حسین اسدی هم حسابی پربازدید شد و خیلی‌ها برای مصاحبه سراغش رفتند. ماجرای جالب او در مورد یک میلیارد و ۲۴۵ میلیون تومانی بود که از پدرش به او ارث می‌رسید. تصمیم داشت با این پول یک ماشین گرانقیمت برای خانواده‌اش خریداری کند اما چون خودش معلم بود و می‌دانست شاگردان مناطق محروم اهواز و اندیمشک چه عذابی به‌دلیل کمبود امکانات تحمل می‌کنند، تصمیم گرفت با این ارثیه میلیاردی و خرید تبلت و تلفن همراه و ساخت مدرسه و اهدای کانکس، فرصت آموزش و تحصیل را برای دانش‌آموزان فراهم کند.

محمدمهدی عباسی

او یک نوجوان ۱۴ ساله است که در کلاس هفتم درس می‌خواند. اهل روستای شفیع‌آباد شهرستان جغتای خراسان‌رضوی است و با مادرش زندگی می‌کند. داستان او زمانی شروع شد که داشت با دوستانش فوتبال بازی می‌کرد اما در میانه بازی ناگهان متوجه شکستگی ریل قطار راه‌آهن تهران - مشهد شد. محمدمهدی خوب می‌دانست شکستگی ریل یعنی مرگ ده‌ها مسافر بی‌گناه قطار. موضوع را به‌سرعت به مادرش خبر داد و مادر نیز با رئیس ایستگاه جاجرم صحبت کرد. آنها نیز در بررسی‌های خود متوجه درست بودن ادعای محمدمهدی شدند و ریل را تعمیر کردند.

امیرحسین عیسی‌زهی

امیرحسین نخبه‌ای که به‌دلیل تحصیل حاضر بود هر خطری را به جان بخرد؛ حتی مرگ. مهم‌ترین نگرانی او، نداشتن اینترنت و وضعیت بد آنتن‌دهی تلفن‌های همراه بود. او هر روز فاصله دو کیلومتری بین محل آنتن‌دهی اینترنت با روستا را باید طی می‌کرد تا اینترنتش وصل شود. مصاحبه او با جام‌جم، به سرعت در فضای مجازی پخش شد تا جایی‌که وزیر جوان هم آن را دید. خیلی طول نکشید که وزیر ارتباطات همراه با یک گروه فنی به محل زندگی امیرحسین سفر کرده و نه‌تنها روستای محل زندگی او بلکه چند روستای دیگر را هم به اینترنت و آنتن مناسب مجهز کردند.